

Bekjendtgørelse

1811.

fra

det kongelige danske Videnskabers Selskab,

angaaende

de i Aaret 1810 indkomne Præmie-Eskninger

og

dets andre Forhandlinger

fra Juli 1810 til Juli 1811,

samt

nye Priis-Opgaver for Aaret 1812.

I. Forhen udsatte Priis-Spørgsmaales Bedømmelse.

Saaledes som ved det trykte og her udelte Programma er bekiendtgjort og i de fremmede lærde Journaler er indført, har det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab for Aaret 1810 udsat adskillige Priis-Opgaver:

I den matematiske Classe var det forlangt, at bestemme Banen af de Congrewske Brandraketer eller Ildpiile, hvis Virkninger man i Kiøbenhavns Bombardement i September 1807 alt for meget havde erfaret, og hvad videre til disse Raketers visse Udkastning kunde henhøre.

Til Besvarelse af dette Spørgsmaal vare indkomne tvende Afhandlinger. Den ene i det franske Sprog med Paaskrivt: *Honneur et gloire à la nation Danoise*. Den anden i det tydske Sprog med Devise: *Audax omnia perpeti potest*.

Selskabet tilstaaer villigen, at begge disse Forfattere have givet umiskjendelige Prøver paa megen Kundskab og analytisk Færdighed og Skarpsindighed i mekaniske Problemers Behandling. De have begge meget, som fortjener Opmærksomhed og Udmærkelse; men maae tillige tilstaae, at noget meget væsentlig hos en hver af dem savnes. Hos den franske Forfatter findes ikke den saa meget nödvendige Betragtning af Inclinations Vinkelens Foränderlighed, og sammes Indflydelse paa den trajectoriske krumme Linies eller Banens Natur. Hos det tydske Priisskrift savnes den trajectoriske Linies geometriske Bestemmelse, som og en almindelig Behandling af Gienstanden efter Opgavens Betingelser paa en nemmere og kortere Maade ved infinitesimal Regning.

Af disse Aarsager kan Selskabet ikke tilkiende nogen af disse Afhandlinger den udsatte Præmie. Samme Spørgsmaal udsattes for 1812, og det vilde være Selskabet meget kiert, om det maatte behage disse tvende kyndige Forfattere at omarbeide Deres Afhandlinger, og indstille sig til den nye Eskning.

I den historiske Classe havde Selskabet forlangt en rigtigere og nöiagtigere Undersögelse af Kong Valdemar den förstes saavel Moders Ingeborgs, som Gemalindes Sophies russiske Herkomst og Slægtskab. Om dette Spørgsmaal ere indkomne tvende Svar, det ene med Motto: *neque mihi multitudinem complectendi cupido incessit*, det andet under Navn af *Eleutherus Petropalitanus* og med en græsk Devise.

Saa meget som Selskabet erkiender begge Forfatteres anvendte Flid og anbragte Lærdom, finder man dog de Poster, som meest be-

hövede nöiere Oplysning, ei saaledes forklarte, at man derved kommer til meer Vished eller til større Sandsynlighed, som man ønskede.

Den første Forfatter har meget rigtig undgaaet den Misforstaaelse af Saxo's Ord. lib. XI. pag. 207, hvor udi *Gram*, *Langebeck*, *Suhm* og flere af vore Historieskrivere have gjort sig skyldige. Denne disse fortreffelige Mænds Feiltagelse er allerede bemærket af *A. Kall* i en Anmærkning til *Suhms danske Historie 9de Deel, Side 174*, da de have forklaret Saxo's *nostri temporis Dux.* om Valdemar I. istedet om Valdemar II.

Naar dette Priisskrivts Forfatter beskiæftiger sig med at undersøge Valdemar den førstes Gemalindes *Sophies* og ikke hans Moders *Ingeborgs* russiske Herkomst, har han vist nok valgt den rigtige Gienstand; men han overskiærer Knuden alt for voldsomt, naar han formener, den samtidige Saxo at have sammenblandet Valdemar den førstes Svigerfader med den meget ældre Valdemaro Monacho. Snarere maatte man antage, at hos Saxo burde læses *ex filia trinepos* istedet for: *ex filia nepos*; hvorved Anachronismen, som man ellers maae antage at være begaaet, bortfalder. Den Maade, paa hvilken denne Forfatter antager, at Ingeborg og Sophie nedstamme fra de russiske Fyrster, er den samme, som *Suhm* i sine historiske Tabeller har angivet; men de Tvivl, som herved finde Sted, har han ikke kiendt eller vedrørt. *Saxo* synes vel snarere at have antaget Sophie at nedstamme fra Harald Godvisen, end Ingeborg. Selskabet havde ønsket, at denne Forfatter nöie havde overveiet og bedömt alt det hidrørende, som findes i *Suhms* store historiske Værk, hvilket ikke synes at have været ham bekiendt.

Den anden Forfatter, som kalder sig *Eleutherus Petropolitanus*, har strax misforstaaet Saxo's Ord, hvilke han ligesom de ovenanførte af vore nyere Historieskrivere urigtigen har hentydet til Valdemar

den förste istedet för til den anden. Han er derved kommet i Vilderede med hvad han vilde anbringe til Oplysning om Sophies Herkomst. Det Bekiendtskab, denne Forfatter har til de i fremmede Sprog trykte Skriver til Oplysning om Dannemarks ældre Historie, og tillige den omhyggelige Sammenligning, som han har anstillet, saavel med de polske Skribenter, som med adskillige af vore egne Kilder og nogle af de nyere Danske Forfattere, lader Selskabet formode, at han havde dömt billigere om Saxo's Troværdighed, som og i sine Undersøgelser, angaaende det udsatte Spørgsmaal, været kommet meget videre, havde sat begge disse Princesers russiske Herkomst i bedre Lys, og bragt samme til større Vished, om han havde kiendt vor *Suhms* større historiske Værker.

Af alt ovenanførte er det klart, at Selskabet ikke har kundet tilkiende noget af disse tvende Priisskrivter den udlovede Belønning.

I den *philosophiske Classe* var udsat den Öpgave om Narurlærens og Siælelærens Indflydelse paa hinanden, eller hvorvidt Siælens og de indvortes Sanders Særskyer ved physiske Erfaringer og Theorier kunde oplyses.

Om dette Spørgsmaal ere indkomne trende Afhandlinger, alle i det franske Sprog. Den förste med Paaskrivt: *corporeæ machinæ mentibus serviunt, et quod in menti est providentia, in corpore est fatum*; den anden med Motto: *Vidit, quanda sub nocte jaceret nostra des*; og den tredie med Devise: *Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci*. Blant disse udmærker sig den förste ved sin Udförlighed, Grundighed og Orden. Endskiönt man kunde ønske, at Forfatteren havde taget Hensyn til flere Systemer og Forestillings Arter end de i Frankrig meest bekiendte, saa har han dog fra denne Standpunkt med saa klar en Oversigt af alle de Meninger, der ei laae alt for langt uden for denne Kreds, med saa megen Flinshed og Nöiagtighed i Analysen be-

handlet sin Gienstand, der over anstillet saa lærerige Betragtninger, og oplyst dem ved ham særegne Bemærkninger, at Spørgsmaalet synes at være bragt sin endelige Afgiörelse nærmere; og paa den Grund tilkiendes denne Afhandling Belönnings, Selskabets Medaille i Guld.

Ved den forseglede Seddels Aabning befandtes Forfatteren til dette kronede Priisskrivt at være Hr. *Maine Biron*, Medlem af de Lovgivende Forsamling, Correspondent af National-Institutet, og Rigs Ridder (Chevalier de l'Empire,*) boende i Bergerac i Dordogne-Departementet.

Den anden Afhandling med Motto: *Quanta sub nocte jaceret nostra dies*, röber vel megen Lærdom og Belæsenhed. Den er meer historisk end philosophisk, og er efter Forfatterens egen Tilstaaelse udarbejdet med en Flygtighed, der neppe tillod at gaae dybt ind i Hovedsagens Undersögelse.

Den tredie Afhandling med Devise: *Omne tulit punctum, qui misuit utile dulci*, har ikkun korteligen behandlet en liden Deel af Spørgsmaalet, og omendskiönt den af ham meget smukt og vittigen fremstillede Hypothese, uden al Tvivl fortjener megen Opmærksomhed, saa kan Afhandlingen selv dog ikke komme i nogen Betragtning.

I den *physiske Classe* havde Selskabet udsat en Belönnings for den bedste paa Erfaring grundede eller dog med bekræftende Erfaring ledsagede Undersögelse over Forholdet mellem Electricitet og Magnetisme, som ere lige mærkværdige ved Lighederne og Ulighederne i deres Kræfters Ytringer. Omendskiönt denne Gienstand forlængst har tiltrukket sig Naturgrandskernes Opmærksomhed, og fundet ivrige og skarpsindige Undersögere, og omendskiönt den ved de senere Tidens Opdagelser har vundet en langt höiere Interesse, saa har dog Selskabet ikke været saa heldig at erholde noget Svar paa dette Spørgsmaal.

II. De i Selskabets Forsamlinger oplæste Afhandlinger, dets udgivne Skrifter, og nye valgte Medlemmer.

I Selskabets ordentlige Møder have dets Medlemmer fra 1ste November 1810 til 1 Julii 1811 forelæst følgende Afhandlinger:

Den 9 November 1810 Justitsraad og Professor *Show* Minde om den afdøde Justitsraad og Professor Kierulf.

Den 23 November Professor og Ridder *Treschow* den første Afhandling om det Spørgsmaal, hvorvidt de almindelige Rets- og Morallove, der i borgerlige Selskaber og for enslige Personer ere gyldige, ogsaa ere anvendelige paa hele Nationers og Staters indbyrdes Forhold.

Den 7 December forelæste Hr. Professor og Ridder *Treschow* Fortsættelsen af samme Afhandling.

Den 21 December forelæste Professor og Ridder *Treschow* endvidere Fortsættelsen af samme Afhandling.

Den 4 Januar 1811 forelæste Hr. Biskop og Ridder *Münter* den første Deel af en Afhandling om Idealerne til de ældre Christnes Kunstarbeider.

Den 18 Januar forelæste Professor *Ørsted* Undersøgelser over de første Grunde til al chemisk Virkning.

Den 1 Februar forelæste Professor *Ørsted* Fortsættelsen af denne Afhandling.

Den 15 Februar forelæste Professor *Ørsted* Slutningen af ovenmeldte Afhandling.

Den 1 Marts bleve fremlagte Zoologiske Bidrag af Professor *Fabricius*, Sognepræst paa Christianshavn.

Den 15 Marts forelæste Justitsraad *v. Schmidt Phiseldek* en Afhandling om Jøderne, betragtede som Gæster, Indbyggere og Borgere i Christne Stater.

Den 26 Marts forelæste Professor og Ridder *Treshow* Fortsættelsen af det Spørgsmaal, om de almindelige Rets- og Moralløve, der i borgerlige Selskaber for enslige Personer ere gyldige, ogsaa ere anvendelige paa hele Nationers og Staters indbyrdes Forhold.

Den 19 April fremlagte Etatsraad og Professor *Bugge*, Ridder, adskillige astronomiske Observationer paa Planeterne i Aarene 1808 og 1809, og i Særdeleshed paa Urans, Saturns, Jupiters og Mars's Oppositioner med Solen, samt Bestemmelsen af deres geocentriske og heliocentriske Steder.

Den 3 Mai forelæste Professor *Thorlacius* Betragtninger om Tvekampe i det hedenske Norden.

Den 17 Mai forelæste Professor og Doctor *Wedel Simonsen* den første Afdeling af en Afhandling om Julins og Jømsborgs Historie.

Den 24 Mai forelæste Etatsraad og Professor *Bugge*, Ridder, Betragtninger over Krudtkammerets Dannelselse i Mörsere og Haubitzer, og Bestemmelsen af dets fordeelagtige Form og Figur.

Selskabets Medlem *Christian Henric Pfaff*, Doctor og Professor i Medicinen og Chirurgen ved Universitetet i Kiel, har indsendt en Afhandling, angaaende det sikkerste og emfindtligste Reagens for Qviksolv, og om den Hanemanske Viinprøve. Denne Afhandling blev fremlagt i Selskabets Forsamling den 14 Juni.

Af Selskabets Skrivter er nu udkømt det 6te Binds 1ste Hæfte, som indeholder følgende Afhandlinger:

- 1) Mindet over Jørgen Kiærulf, ordentlig Professor i Historien og Statistik ved Kiøbenhavns Universitet, ved *N. Schow*, Justitsraad og Professor.
- 2) Observationer paa Jupiter, Mars's, Saturns og Urans Oppositioner med Solen i Aarene 1808 og 1809, ved *Thomas Bugge*, Etatsraad og Professor i Astronomien, Ridder af Dannebrog.

- 3) Fossög til en Theorie om Krumtappen og en derved anbragt Forbedring, ved *H. Kramer*, Capitain i det Danske Livregiment til Fods og Vandbygnings Inspecteur i Norge.
- 4) Zoologiske Bidrag ved *Otto Fabricius*, Professor i Theologien og Sognepræst ved vor Frelseres Kirke paa Christianshavn.
- 5) Forsög til at bestemme det i alle Henseender tilforladeligste Forhold mellem Skovskylds Hartkorn og Hartkorn af Ager og Eng, ved *Niels Morville*, Kammerraad og Landmaalings Conducteur.
- 6) Om Jöderne, betragtede som Giæster, Indbyggere og Borgere i Christne Stater, ved *C. F. v. Schmidt Phiseldæk*, Justitsraad og Committeret i det Kongelige Oeconomie og Commerce-Collegium.
- 7) Om Tvekampe i det hedenske Norden, ved *Börge Thorlacius*, Professor i det latinske Sprog ved Kiöbenhavns Universitet.

Til Selskabets ordentlige Medlemmer ere valgte tvende af vore ved Skriveren bekiendte Lærde, nemlig den 21 December 1810, *Andreas Sande Örsted*, Assessor i den Kongelige Lands Overret, samt Hof- og Stadsret i Kiöbenhavn, Ridder af Dannebrog; og den 17 Junii 1811, Doctor *Peter Rasmus Müller*, ordentlig Professor i Theologien ved Kiöbenhavns Universitet.

Den beröimte svenske Chemiker *Jacob Berzelius*, Professor i Medicinen og i Pharmacien, Medlem af det Kongelige Videnskabernes Selskab i Stokholm, som er bekiendt ved sine chemiske Opdagelser og skarpsindige Undersögelser, har Selskabet valgt til sit udenlandske Medlem.

III. Selskabets andre Arbejder og Forhandlinger.

Ved Slutningen af Selskabets Forsamlinger i Juli 1810, havde det udarbejdet nye Love og Vedtægter, som for Eftertiden skulde følges ved nye Æresmedlemmers og ordentlige Medlemmers Valg. Disse Vedtægter vare, efter Selskabets Befaling, trykte, og bleve i November

1810 ved Forsamlingernes Begyndelse fremlagte og uddeelte til samtlige Medlemmer.

Selskabet sender sine Skrivter og udgivne geographiske Carter til det Keiserlige Institut i Paris. Stiftamtmand *Thygesen*, Commandeur af Dannebrog Ordenen, som gör en Reise til Paris, har havt den Godhed at medtage: 1) Det første Hæfte af Videnskaberne Selskabs Skrivters 6te Bind. 2) Cartet over Jylland No. 9. 3) Cartet over Bornholm. 4) Beretning om den tildömte Præmie for 1810, og de nye udsatte Priisopgaver for 1812.

Til det Classenske Bibliothek har Selskabet fremsendt sine udgivne Skrivter, for hvilke fidei Commissets Bestyrer, Hans Excellence Hr. Geheime Conferentsraad *Classen*, Storkors af Dannebrog, paa det forbindtligste har behaget at takke.

Selskabet har besluttet, til de lærde Skolers Bibliotheker at sende Exemplarer af sine udgivne Skrivter og Afhandlinger. Efter Skrivelse og Forlangende fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, ere udleverte complete Exemplarer til 1) Roeskilde, 2) Nykiøbings, 3) Aalborgs, 4) Viborgs, 5) Aarhus, 6) Ribes, 7) Christiansands, 8) Bergens, 9) Tronhiems lærde Skoler.

Desuden er suppleret det manglende i Samlingen for andre Skoler: nemlig for Christiania Skole 4. og 5. Bind af den nye Samling, og 5 Bind af Selskabets Skrivter, men for Odense Skole 4. og 5te Deel af Selskabets Skrivter.

Efter Hans Kongelige Majestæts allernaadigste Befaling arbejder Capitain *Wilster* paa et General-Carte over de Danske Öer med det paagrændsende af det faste Land. Til dette Cartes Construction har Selskabet til Capitainen udlaant Trianguleringen og de speciale geographiske Carters originale Tegninger. Til videre Afbetiening ved dette smukke og meget detaillerte Carte, har Capitain *Wilster* af Selskabet

forlangt og erholdt; 1) et trykt Exemplar af hver af Siælands fire Dele, samt Laaland, Falster og Möen. 2) Fire Exemplarer af Siælands nord-østlige Fierdedeel, hvilke vare ham fornödne til nogle Detail-Opmaalinger, i Friderichsborg og Cronborg Amter, som han manglede, og fra Matrikels-Carterne ei kunde erholdes, og som altsaa ved Opmaaling af Officerer ved Prinds Christians Regiment, der cantonnerer i disse Amter, maatte bestemmes og udfyldes.

Selskabets værdige Medlem, Professor og Doctor *Wedel Simonsen*, som er bekiendt af sine gode historiske Arbejder, har önsket at erholde den fuldstændige Samling af Selskabets geographiske Carter, som kunde være ham til Nytte i hans historiske Undersögelser, hvilket og Selskabet med megen Fornöielse har samtykt.

Den flittige Amanuensis ved det store Kongelige Bibliothek, *C. Molbek*, har begiert, at ham maatte foræres et Sæt af de geographiske Carter, hvilke vilde være ham fornödne ved nogle Reiser, som han agter at giöre i de danske Provincer, og vigtige ved disse Reisers Beskrivelse, som han agter at udgive.

Selskabets ældste geographiske Landmaaler, Landmaalings Inspecteur *Sören Bruun*, som forhen har vundet en af Selskabets udsat Præmie, angaaende Fustager, Faders og Tönders Udmaaling i Pottemaal eller Visering, og som ellers er bekiendt for sine Indsigter i Mathematik, har udgivet en *Haandbog til Brug ved inden- og udenlandsk Mynt, Maal og Vægts specielle Sammenligning*. Alle de mange og nöiagtige Tabeller, hvorved det ene Lands Maal, Vægt og Mynt reduceres til andre Landes, have udfordret megen Tid og stor Flid. For at bidrage til, at Forfatteren kunde blive skadeslös for de meget betydelige Trykkeromkostninger, har Selskabet taget 40 Exemplarer, à 5 Rdlr. Strykket, og uddeelt samme iblant sine herværende Medlemmer, som derved bleve

Eiere af dette nyttige og ved mange Leiligheder i Handelssager og Pengevæsenet brugbare Skrivt.

En Unævnt havde til Hans Kongelige Majestet indsendt et Forslag, angaaende Maaden at tilvirke Salpetersyre og Svovelsyre, og Anlægget af en saadan Fabrik. Efter Kongelig Befaling har Oeconomie- og Commerce-Collegiet forlangt Selskabets Betænkning. 1) Om den unævnte Forfatters Tilvirkningsmaade. 2) hvorvidt det kunde være nyttigt at udsætte en Belønning for Opdagelsen af den fordeelagtige chemiske Tilberedelse af ommeldte Syrer. I Henseende til den første Post, var det saa langt fra, at der fandtes noget vigtigt eller fuldstændigt ved den unævnte Forfatters Tilvirkningsmaade, at man snarere kunde spore, at han ei var meget nøie bekiendt med Chemien eller bevandret i dens practiske Arbeider. I Henseende til den anden Post, da formener Selskabet, at man efter nærværende Kundskaber i Chemien ei lettelligen kan finde nogen anden, nærmere og bedre Tilvirkningsmaade af Salpetersyre og Svovelsyre, end den, som allerede er bekiendt, og af den Aarsag troes ikke, det vilde nytte at udsætte nogen Belønning desangaaende.

En Architect, *J. Almstæd* har i Siæland fundet en blaa Farvejord, og indleveret samme til Hans Majestet Kongen. Efter allerhöieste Befaling har Oeconomie- og Commerce Collegiet forlangt Selskabets Betænkning, om ikke denne Farvejord, som hyppigen skal findes, ved chemisk Tilberedelse kunde forædles til et brugbart Farvematerial.

Selskabet finder, at dette blaae Farvematerial er phosphorsuurt Jern, og altsaa meget forskielligt fra Berlinerblaae, som er svovelsuurt Jern, bundfældet med Blodlud. Selskabet formoder ikke, at denne blaae Farvejord ved nogen chemisk Behandling saaledes kan forandres, at den kan blive lige saa god og skiön og til saa mange Ting brugbar, som den ægte Berlinerblaae. Ikke destomindre er det dog over-

beviist, at den kan blive meget brugbar og nyttig. Der vare Selskabet tilstillede tvende Prøver; den ene finere og renere og den anden grovere og blandet med smaae haarde Dele, som inden udi have en vakker og glindsende brun Farve, og formodentligen er en meget god brun Oker eller Umbra, som ved Slemning kan adskilles fra den finere blaae Farve.

Ved en duelig Maler har man ladet det blaae og det brune Farvematerial rive saavel med Linolie som med Liimvand, og ved Til sætning af Bleghvidt og Kiönrög frembragt 13 forskiellige Nuancer af Oliefarve og ligesaa mange af Liimfarver, hvilke ere ganske gode og rene af Udseende og brugelige til Huse, Værelser og Lofters Maling. Dersom man ikke forud ved Slemning eller Sigtning eller paa nogen anden Maade skiller den finere og renere blaae Farve fra de haarde og brunagtige Korn, hvormed den er blandet, saa er det naturligt, at Farven bliver ureen og skiden, og at hverken den blaae eller den brune Farve kan blive reen og god.

Det er et vigtigt Spørgsmaal, om disse Farver ere varige, og ikke forandres ved Solens og Luftens Paavirkning. For at komme til Visshed i denne Sag, har man henlagt ovenmeldte 26 Farveblandinger, saavel Olie- som Liimfarver, udi et Vindue, som fra Klokken 6 om Morgenen til Klokken 3 om Eftermiddagen beskinnes af Solen. Der have de lagt udi 5 Maaneder, og det er befundet, at de ikke have forskudt sig. Paa Grund af ovenstaaende, formener Selskabet, at dette Farvematerial, omendskiönt det ikke er og formodentligen ei kan forvandles til ægte Berlinerblaae, saa bör det dog ansees for en brugelig og i mange Tilfælde anvendelig Farvestof, og at det kan bruges til at frembringe smukke Nuancer af Farver, hvortil man ellers brugte det meget kostbare Berlinerblaat.

Efter Selskabet Befaling skal der udgives et General-Carte over *Nörre-Fylland*. Landinspecteur *Ellung* har reduceret alle de der hørende Carter. Etatsraad og Professor *Bugge* har forfærdiget det trigonometriske Carte, som er Grundlaget for det hele, og derefter er Cartet construeret og tegnet. Efterat Meridianerne, samt Brede- og Længdegraderne vare opdragne, befandtes Hovedpuncterne og fornemmeligen alle Kiøbstæderne at ligge paa den rette Brede og Længde, som de burde at have, deels efter astronomiske Observationer, deels efter geographiske Beregninger, udledede og førte efter Stedets Frastand fra Kiøbenhavns Meridian og fra Perpendicularen til samme. Det er en nye og bekræftende Prøve paa de danske geographiske Carters høie Grad af Nöiagtighed, hvilken er saa stor, at paa en Længde af 20000 Alen ei maae feile 1 Alen.

For Stikningen af dette Carte forlanger Kobberstikker *Angelo* 1000 Rdlr. Species, som efter nærværende Cours er 8000 Rdlr. D. C. Dette Carte er det störste, meest udfyldte og vanskeligste af alle hidtil udkomne geographiske Carter. Omendskiönt ingen Tid er givet mere end 1200 D. C. for Stikningen af noget Carte, saa har dog Selskabet i Betragtning af Tidernes Dyrhed og dette Arbeides Vanskelighed og Langvarighed (formodentligen 3 Aar,) budet *Angelo* 4000 Rdlr. D. C., men han vil paa ingen Maadestikke det ringere end 6000 Rdlr. D. C., hvilken betydelige Udgiwt Selskabets Casse ei formaaer at udrede, og Selskabet maatte desuden tabe betydeligt ved Udgaven af et saa kostbart Carte.

Af den Kongelige Casse udbetales til Hielp til Stikningen 250 Rdlr. for ethvert geographisk Carte, som udgives. Da denne Kongelige Hielp nu ei kan være tilstrækkelig til et saa stort og kostbart Cartes Stikning, saa har Selskabet allerunderdanigst ansögt, at det allernaadigst maatte behage Hans Kongelige Majestæt, istedet for 250 Rdlr. at til-

staae Selskabet 2000 Rdlr., naar Generalkartet over Nörre-Jylland bliver færdigt.

Selskabet har den Forhaabning, at det erholder denne Understøttelse af en Monark, som med den ædlest Velvillighed og kongelig Gavmildhed ophjælper alle de Foretagender, der sigte til det almindelige Bedste.

Selskabet har i Aar tabt sin forrige Casserer og Secretair, Conferentsraad *Jacobi*. I en Række af Aar har han med den allerstørste Orden og Nöiagtighed bestyret Selskabets Pengevæsen, saa at dets Formue ikke ubetydeligen var tiltaget, hvilket har bevirket, at det med desto større Kraft kan virke i sine videnskabelige Foretagender. Hans efterladte, og af Selskabet reviderte og qvitterte Regnskaber fra Aaret 1800 til Aaret 1806 ere af Enkefruen tilstillede Selskabet, tilligemed alle de övrige Papirer og Documenter, Selskabet vedkommende, som fandtes i Boet; hvorimod Selskabet har givet Enkefruen tilbørlig Qvittering og Skadeslösholdelse for alle de Midler og andre Sager, hvilke Conferentsraaden i sin lange Embedstid for Selskabet har havt under Hænder.

Den ældre nordiske Sprogs flittige og kyndige Grandsker, *Olaffen*, som, understøttet af Selskabet, har forfattet: *Supplementer til Jhres Glossarium Sæo-Gothicum*, er ved Döden afgaaet. Disse Supplementers Trykning er begyndt paa Selskabets Bekostning. Ved Kiöbenhavns Bombardement 1807 afbrændte Bogtrykkeriet tilligemed ei allene de aftrykte 20 Ark, men endog Manuscriptet dertil; efter Selskabets Anmodning havde den flittige *Olaffen* paa nyt efter sine Klader udarbejdet og udfyldt den ved Branden fortærede Deel af Manuscriptet, hvilket tillige med nogle af hans Bemærkninger og Udarbejdelser til den danske Ordbog, ere affordrede i Stervboet, og af Skiftecommissionen udleveret.

Conferentsraad *Jacobi's* Helbred havde ved Bombardementet 1807 lidt saa meget, at han ønskede at blive befriet for Cassererembedet, og Etatsraad og Professor *Bugge* har efter hans Anmodning og med Selskabets Tilladelse forrettet dette Embede til hans Död.

Da Etatsraad *Bugges* Embedstid, som Selskabets Secretair, var udløbet i Juni Maaned 1810, saa blev han den 11. Juni 1811 i Selskabets Forsamling paa nyt valgt til Selskabets Secretair og Casserer paa de 5 følgende Aar.

Iblant Selskabets Böger befandtes et Haandskrift: *Beskrivelse over Kong Christian 6. Reise til Norge*, hvorudi tillige findes en stor Deel Tegninger og Carter. Efter Hans Kongelige Majestet's Befaling blev dette Haandskrift afgivet til det kongelige Haandbibliothek, imod Bibliothekairens Qvittering.

IV. De til Selskabet indsendte Afhandlinger, Böger og andre Sager.

Af en Unævnt var til Selskabet indsendt en *anatomisk, physiologisk og pathologisk Beskrivelse over det menneskelige Öie*. Til dette Skrivts Bedømmelse bleve udnævnte Professorerne *Mynster, Herhold, Wiborg, Örsted* og Dr. *Scheel*. Efter disse Herrers Dom kan dette Skrivt i sin nærværende Form ikke indføres i Selskabets Skrivter. Forfatteren kunde opmuntres til at fortsætte sine Studeringer, da han med Tiden formodentligen vil blive i Stand til at levere noget fuldkomnere og bedre.

Professor og Ridder *Wiborg* har fremlagt i Selskabet en Afhandling, forfattet af Regiments-Chirurg *Ludvig Jacobsen*, forhen Lector i Chemien og Reserve-Chirurg, angaaende et hidtil ubekiendt og af ham opdaget Afsondringsorgan i Næsen. De udnævnte Dommere Professo-

terne *Schumacher*, *Mynster*, *Herholdt* og *Dr. Scheel*, have fundet denne Afhandling velskreven, og at den vidner om Forfatterens Undersøgel-sesaand. Selskabet besluttede, at denne Afhandling skal indføres i Selskabets Skrivoter, og det har tilkiendt Forfatteren sin Medaille i Sölv, som et Agtelsestegn. Denne duelige unge Mand er nu paa en udenlands Reise, og man kan ganske vist vente, at han vil hiemkomme beriget med forögede og udmærkede Kundskaber.

Carl Wiborg, Lector ved Veterinairskolen og Candidat i Chirurkien, har indsendt en anatomisk og physiologisk Beskrivelse over et besyn-derligt og særdeles mærkeligt Misfoster. Efter foregaaende Bedømmelse af Professorerne *Schumacher*, *Mynster* og *Herholdt* fandt man denne Afhandling saa vel skrevet, at den fortiente at indføres i Selskabets Skrivoter. Selskabet tilkiendte denne duelige Forfatter sin Medaille i i Sölv, og det er overbeviist om at denne Udmærkelse vil opmuntre ham til med ufortröden og uafbrudt Flid at gaae videre fremad paa Videnskabernes Bane.

Fra Professor *Vassalli Eandi*, Secretair ved Videnskabernes Aca-demie i Turin, ere indsendte tvende Böger.

Mémoires de l'académie impériale des sciences, littérature et beaux arts de Turin pour les Années 1805-1808. Sciences physiques et mathématiques, Turin 1809. 4.

Annales de l'observatoire de l'académie de Turin avec des notices sta-tistiques, concernant l'agriculture et la médecine, par le Professeur Vassalli Eandi. Premier Semestre 1809.

Det jøriske Academie har tilsendt Selskabet sine udsatte Priisopgaver, den ene om en statistisk Beskrivelse over Öen Corfu, og den anden om at foröge Kornsorternes og Kartoflernes Frugbarhed.

Det er Selskabet meget kiært at komme i Forbindelse med Viden-skabsmænd i Nærheden af de Egne, hvor Videnskaberne i fremfarne

Tider saa frodigen have Blomstret, og hvor en nye Morgenrøde synes at fremspire.

Doctor *van Marum*, Directeur af det Teilerske Museum, og Secretair ved Videnskabernes Selskab i Harlem, har indsendt bemeldte Selskabs *Premieliste for 1811 og 1812*, og han melder tillige, at han i hollandske Journaler har ladet indføre de ham tilstillede Priis-Spørgsmaale fra Kiöbenhavn.

Etatsraad og Ridder *Nicolai Fuss*, Secretair ved det keiserlige Videnskabernes Academie i Petersborg, har indsendt bemeldte Academies Priis-Opgaver for Aaret 1812. For at rette de russiske Carter og for at bringe dette umaadelige Riges Geographie til nogen større Grad af Fuldkommenhed, reise forskiellige Astronomer og Geographer omkring i Riget, hvis Arbejder bestyres af Hr. *Wisnievsky*. Paa hans Vegne har det Keiserlige Academie forlangt, at de Fixstjernernes Bedækning af Maanen, som paa Kiöbenhavns Observatorium maatte være observerte i Aarene 1806, 1807, 1808, 1809, 1810 og 1811, maatte vorde Academiet tilstillede, hvilken Begiering Etatsraad og Professor *Bugge* strax har opfyldt.

Ridder *Carl von Schreiber*, Directeur ved det keiserlige Natural-Kabinet i Wien, har tilsendt Selskabet et Stykke af en *Meteor-Steen* af omtrent 3 Tommers Størrelse. Denne var den 22 Mai 1808 nedfaldet fra Himmelen ved *Stannern i Mähren*. Tillige medfulgte en særskilt trykt Beskrivelse: *Nachrichten von den Steinregen zu Stannern in Mähren am 22 Mai 1808, und von den physisch-chemischen Eigenschaften der herabgefallenen Massen.*

Selskabet har selv ingen Natural-Samling, af den Aarsag har det foræret denne Ærolit til Universitetets Natural-Theater, som er under vor duelige Professor *Wads* Bestyrelse.

Capitain *Joseph de Rosny*, Redacteur af *Journal cental des Academies et des Sociétés savantes*, har indsendt det Hæfte af bemeldte Journal, hvorudi findes anførte de af Selskabet udsatte Priis-Opgaver for Aarene 1810 og 1811. Han önsker, at Selskabet fremdeles vil meddele ham Efterretninger om dets udsatte Priis-Spörsgmaale, deres Bedömmelse, og andre litterariske Efterretninger, hvilken Begiering Selskabet med megen Beredvillighed vil opfylde.

Folkind Hourwitz sender et af ham udgivet Værk: *Origine des Langues*; og beretter tillige, at han har sendt flere af sine Skrivter om Sprog i Almindelighed, om et almindeligt eller universelt Sprog i Særdeleshed, hvilke Böger dog ei hertil ere ankomne.

Hr. *Dubisson*, Sekretair ved *Société des Sciences physiques et Naturelles* i Paris, har tilmeldt Selskabet, at han har afsendt til Kiöbenhavn en Deel af dette Selskabs Afhandlinger, hvilke ei alle hertil ere fremkomne. *Annales de Mathematiques pures et appliquées à Nimes* 1810 ere Selskabet tilstillede af Redacteurerne *Gergenne* og *Lavernède*.

Hr. *Michael Schmid*, Professor i den canoniske Ret og Kirkehistorien i Dillingen, melder, at han har bekiendtgjort sine Tanker og Opfindelser angaaende det almindelige Sprog, om hvilket Selskabet i sin Præmieliste for 1811 har spurgt, og tilföier en Fortegnelse over disse Skrivter.

Hr. Baron *Hermelin*, som paa egen Bekostning har udgivet geographiske Carter over Sverrig, har fremsendt.

Forsök til Mineral- Historia öfver Lapmarken og Vesterbotten af Friherre S. G. Hermelin.

Hr. *Hälstrom*, som er bekiendt af sine astronomiske og geographiske Arbeider, har indsendt

Fortegning på de Orters geographiske Bred og Længd, i Vesterbotten, som bliver bestämde genom astronomiska Observationer; sammen-
dragen af C. P. Hälström, Stokholm 1803.

Hr. *Jörgen Wahlenberg*, Doctor i Medicinen og Medlem af det Kongelige Videnskabernes Academie i Stokholm, har sendt til Selskabet adskillige af sine litterariske Arbeider.

- 1) *Geographisk og oeconomisk Beskrifning om Kemi Lapmark i Vesterbottens Höfdingdöme, af Göran Wahlenberg.*
- 2) *Berättelse om Mätningar og Observationer for at bestämna Lap-ska Fiöllens Höid og Temperatur ved 67 Grads Polhöid. författade år 1805 af Göran Wahlenberg.*

Fra den meget beröimte Botaniker, *Carl Peter Thunberg*, Ridder og Professor ved Academiet i Upsala, som er bekiendrt af sine Reiser til Cap og til Japan, har Selskabet modtaget følgende Skrivter:

- 1) *Icones plantarum japonicarum, quas in insulis japonicis annis 1775 et 1776, collegit et descripsit Carolus Petrus Thunberg.*
- p) *Beskrifning paa svenska Diur första Classen: mammalia eller dag-gande Diuren af Carl Peter Thunberg. Upsala 1798*
- 3) *Caroli Petri Thunberg Fauna Capensis, sistens plantas promontorii bonæ spei. Volumen primum, Upsaliæ 1807*

Med den ridende Post var indkommen en Pakke af Medianoctavs Format og omtrent en Tomme tyk med Opskrift: *To the Royal Society at Copenhagen.* Postpengene for denne Pakke var 167 Rd. hvilken betydelige Udgiwt Secretairen Eratsraad og Professor *Bugge* troede at han ei burde giöre uden Selskabets Samtykke. Selskabet befalede, at den skulde indlöses. Ved Aabningen befandtes den at være fra Nordamerica fra Doctor *Benjamin Smith Barton*, Vicepræsident i det Americanske Videnskabers Selskab, Professor i Materia Medica Botanik og Naturhistorie ved Universitetet i Pensylvanien

De indsendte smaa Piecer vare:

- 1) *A Discourse on som of the principal desiderata in natural History, and on the study of this science in the United-States, by B. S. Barton, Philadelphia 1807.*
- 2) *Facts observations and conjectures relative to the generation of the Oposum of North-America, by B. S. Barton. Philadelphia 1806.*
- 3) *Some Accornt of the Siren-lacerta and other species of the same genus of amphibious animals, by B. S. Barton. Philadelphia 1809.*
- 4) *Supplement to a Memoir, concerning the fascinating faculty, which has been adscribed to the rattle-snake, an other american serpents, by B. S. Barton, Philadelphia 1800.*

Doctor *B. S. Barton* udgiver i America en botanisk og naturhistorisk *Journal*, hvoraf han har vedlagt nogle Ark, som indeholder Efterretninger om tvende beröimte danske Lærde, *Fabricius* og *Vahl*. Det vil ganske vist være interessant for Videnskabernes Selskab og for enhver Dansk at erfare den Agtelse, med hvilken vore Landsmænds Fortienester i Videnskaberne omtales af Fremmede, og erkienes af aldeles upartiske Dommere. Af denne Aarsag tilføies følgende af denne Journals IV Bind, Side 1 og 2.

"Den beröimte Danske Naturalist, *J. C. Fabricius*, Professor ved Universitetet i Kiel, er ved Döden afgaact. Han var en af *Linnés* mest udmærkede og agtede Discipler. I Aarene 1763 og 1764 studerte han Naturhistorien under denne sin store Lærer. Han lod ingen Deel af Naturhistorien være udyrket. De senere Aar af sit Liv anvendte han fornemliggen paa at studere Insecterne. Angaaende disse Skabninger, som ere saa talrige og i mange Henseender saa vigtige, opfandt han et System, grundet paa ganske andre Kiendemærker, end de hans beröimte Lærer havde brugt; dog maae man tilstaae,

”at det Fabriciusske System har flere Vanskeligheder end det Linneiske.”

”Hans sidste Skrifter indeholde flere nordamericanske Insekter, som bleve ham tilsendt fra denne Journals Udgiver (*B. S. Barton*), der har havt den Fornöielse at være i Brevvexling med denne store Entomologist siden Aaret 1793, og som nu bitterligen beklager Tabet ei allene af en saa kyndig Lærd, men endog af en tjenstvillig Ven og Correspondent.”

”*Fabricius* var ei blot en nomenclatorisk Naturalist. Han anvendte megen Flid paa den philosophiske Deel af Videnskaber; mange af hans Afhandlinger fremstille ham som en Mand af philosophisk Genie, som lod sig lede af den sande Iagttagelses Aand, og ei lettelig lod sig mislede af det Hypothesemagerie, som i vore Tider alt for meget tager overhaand.

”*Fabricius* har opdaget Höreredskeerne hos adskillige Arter af Insecter, og hans Iagttagelser over Dyrenes Dvaletilstand ere meget vigtige. Hans udgivne større Værker og mindre Afhandlinger have forskaffet ham et udödeligt Navn, og som Entomologist vil han neppe finde nogen Ligemand.

”*Fabricius's* sidste Arbeide, som Udgiveren kiender, er hans Resultater (*Resultate Naturhistoriske Vorlesungen, Kiel 1804*). Det indbefatter alle trende Naturens Riger; og er i mange Henseender et Værk af betydelige Fortienester. Udgiveren beklager, at i dette fortræffelige Værk findes en Hypothes, angaaende Negerne, hvor det synes, at denne agtværdige Forfatter ikke har holdt sin alt for levende Indbildning og Lyst til nye Systemer tilböriligen i Tömme.

”Det er et Held for Danmark, at flere af vor Tidsalders Naturalister ere födte i dette Rige. Det er et Uheld, at det i et Tidsrum af faa Aar har mistet flere af dem. I den korte Tid af 30

Maaneder har Dannemark tabt sin største Botanist *Vahl*, som efter Linnés Död var Europa's meest berömt Botaniker, (B. S. Bartons Journal Vol. III part. I. pag. 145); og nu begrädes Tabet af *Fabricius*. Tvende saa skarpsindige og duelige Naturgranskere, som en *Vahl* og *Fabricius*, kan neppe ventes at fremstaae i noget Land i et heelt Aarhundrede."

Fra en fransk Läge, som i Revolutionstiden har taget sin Tilflugt til Nordamerica, og nu opholder sig i Marseille, er indsendt:

Notice sur les etablissement de charité et de bienfaisance et sur l'hospitalité dans les Etats Unis d'Amerique, par le Docteur Louis Valentin, Marseille 1808.

Hr. *Molbech*, Amanuensis ved det store Kongelige Bibliothek, har tilstillet Selskabet en trykt Afhandling om *Dialecter og Mundarter, samt Samling af Danske Landskabsord*; hvilken Afhandling Hr. *Molbech* havde tilegnet Selskabet. Selskabet har herved faaet et nyt Beviis paa Hr. *Molbechs* Flid og Virksomhed.

V. Den geographiske Landmaaling.

Paa Grund af Tidernes tiltagende Dyrhed, Reisernes Længde og Kostbarhed til Hertugdömmet Holsteen, hvor nu de geographiske Opmaalinger foretages, have samtlige geographiske Landmaalere ansögt om en saadan aarlig Gratification, som Hans Kongelige Majestet allernaadigst har tilstaaet de Betiente, som lönnas af den Kongelige Casse. Efter at have hört sin Cassecommissions Betänkning, fandt Selskabet, at dets Casse ikke vel kunde bære en saa betydelig Udgift, men derimod bevilgede Selskabet enhver af de geographiske Landmaalere et aarlig Tillæg af 100 Rdlr.

Efter en Kongelig Resolution af 18 Mai 1803 udbetales de geographiske Landmaalers halve Lønning og andre Udgifter ved Opmaalingerne i Hertugdømmene i Slesvig-Holsteensk Courant. Den geographiske Landmaaler og Land-Inspecteur Gudme, som er boesat i Slesvig, har allerunderdanigst ansøgt, at det øvrige af hans Løn ligeledes maatte vorde ham udbetalt i Slesvig-Holsteensk Courant. Derover har det Kongelige Finantscollegium indhentet Selskabets Betænkning og efter dets anbefalende Erklæring, har Hans Kongelige Majestet allernaadigst bevilget Ansøgningen.

Efter de Kongelige Rescripter af 1762 ved den geographiske Landmaalings Begyndelse, skal enhver Landmaaler ved de daglige Opmaaling i Marken af Egnens Behoere gives en bespændt Vogn og 4 Mænd til Maalebordets, Afstiknings - Stokkenes Frembringelse fra en Station til en anden, saavelsom og til den fornødne Paavisning og Navnes Angivelse paa Aaestedet. Denne fornødne daglige Hielp har uden mindste Hindring eller Vægning fra Landmandens Side været givet paa alle de danske Öer, i Jylland og i Hertugdømmet Slesvig. I Hertugdømmet Holsteen vare der nogle Districter, hvis Beboere troede sig ei at være pligtige at give denne Hielp af Folk og Vogne, med mindre de derfor bleve betalte; til deres Amtmand have de indsendt saadanne Regninger. Derfra bleve de sendte til det Kongelige Rentekammer, og fra samme til Selskabet. Disse Regninger vare for Sommeren 1810 ikke ubetydelige; og dersom i de tilbagestaaende Districter af Holsteen den daglige Befordring og Hielp skulde betales, da vilde det i det hele udgiøre saa betydelige Summer, at Selskabet ei kunde udrede dem, og at de geographiske Opmaalinge over det øvrige af Holsteen, som er det eneste der staaer tilbage af hele Dannemark, og formodentligen om 5 Aar kan være bragt til Ende, maatte standses og de geographiske Carter over Dannemark blive ufuldstændige. Under

støttet af disse Grunde, har Selskabet henvendt sig til det Kongelige Slesvig- Holsteenske Cancellie, hvilket har havt den Godhed, at bringe Sagen i Orden og at forskaffe den fornødne daglige Hielp uden Beta- ling; saa at de geographiske Opmaalinger nu kan fortsættes, indtil he- le Danmark er færdig.

Med *Cartet over Bornholm* er Kobberstikker Angelo nu bleven fær- dig. Efter at det har undergaaet den behørig Correctur, er det over- leveret til Hans Majestet Kongen og uddeelt til Selskabets herværende Medlemmer.

Dets Stikning er udfaldet saa vel, at man forhaaber, at det vil finde alle Kienderes Bifald, og at det kan sættes i Sammenligning med de skiønneste fremmede Carter.

Imellem det Jydske Carte No. 7 og No. 9, er endnu et Gab eller Aabning, som skal udfyldes med det Jydske Carte No. 8; hvis Stik- ning efter en med ham indgaaet Contract af 31 December 1804 er overdraget Kobberstikker Sonne, boende i Birkeröd, som efter Con- tracten havde tilpligtet sig at levere det færdigt i Junii 1807. Nu ere der forløbne $4\frac{1}{2}$ Aar over den contractsmæssige Termin, og Car- tet er endnu ei færdigt. Vel undskylder Kobberstikker *Sonne* sig med det engelske Indfald i Efteraaret 1807, (som dog var sildigere end den belovede Termin) og med at han imidlertid for Selskabet har op- stukket Generalcartet over Sieland, og Sielands nordostlige fjerde Deel; men disse tvende Carters Opstikning have ikke engang medtaget et fuldt Aar, og der er endda et unødigt og uforsvarligt Ophold af $3\frac{1}{2}$ Aar.

I de forrige Aar og endnu adskillige Gange i dette Aar er *Sonne* alvorligen erindret, om dette Cartes Fuldfærdigelse, og det synes nu at nærme sig til Enden. Dersom han ei afleverer dette Carte til Udgan- gangen af indværende Aar, vil Selskabet formodentligen nødsages til

at tage Cartet fra ham, og at indkalde ham for Domstolene for at erholde Godtgjödelse for den Tidsspilde og det Tab, som er forarsaget ved dette lange og utilladelige Ophold.

Forhen er det anført, at der i afvigte Sommer har været arbejget paa et *Generalcarte over Nörrejylland*,

Landinspecteur *Ellung* har reduceret alle de der henhörende Landmaalingscarter. Etatsraad og Professor *Bugge* har forfærdiget det trigonometriske Carte, som er Grundlaget for det hele, og derefter er Cartet construeret og tegnet. Ligeledes er det forhen anført, at Kobberstikker *Angelo* for dette Cartes Stikning har forlangt 1000 Rdlr. Species, at man har budet ham 4000 Rdlr. Dansk Courant, og at han ei vil giöre det ringere end 6000 Rdlr. Dansk Courant. Det vil komme an paa, om Hans Kongelige Majestet allernaadigst vil understötte Selskabet med 2000 Rdlr. til dette Cartes Stikning, da det ellers imod Selskabets Önske maae henlægges, og ei kan komme for Lyset.

VI. Den Danske Ordbog.

Justitsraad og Professor *Kierulf*, som i flere Aar med ufortröden Flid har arbeidet ved den danske Ordbogs Redaction, er ved Döden afgangen, og Selskabet beklager meget Tabet af denne dets værdige og indsigtfulde Medlem. I hans Sted er Professor og Doctor i Theologien *Peter Erasmus Müller* valgt til Medlem af Commissionen for den danske Ordbogs Redaction, saa at denne Commission for nærværende Tid bestaaer af fölgende Medlemmer: Professor og Ridder *Wiborg*, som Commissionens Formand; Etatsraad og Professor *A. Kall*, Ridder; Etatsraad og Professor *Thorkelin*, Ridder; Justitsraad og Professor *Schow*; Professor *Thorlacius*; Professor og Doctor *Müller*.

I forrige Vinter og en Deel af Sommeren har Commissionen havt 45 Möder, og i dem paa sædvanlig Maade af alle muelige Kræfter arbeidet paa Revisionen. Den har i den Tid igiennemgaaet det *Nyerupske Manuscript* fra Ordet *Kiöd* til *Klukæg* i alt 45 Ark.

Hvor meget Commissionen endog iler med Revisionen, saa kan den dog ei undlade at bemærke, at det gaar langsommere end den ønsker. Aarsagen hertil er deels Manuskriptets Beskaffenhed, som udfordrer Forandringer og Forbedringer, deels den nøiagtige og idelige Jævnførelse med dets Kilder, som ofte er fornöden, og endeligen den betydelige Forögelse, som Manuscriptet erholder ved mange nye tilkommende Ord.

Foruden 22 Ark af det *Nyerupske Manuscript*, Bogstavet K vedkommende, ere desuden 50 Ark, henhörende til samme Bogstav, ordnede af Amanuensis ved det store Kongelige Bibliothek *Molbech*. Af Bogstavet K staaer der altsaa tilbage 72 Ark, som skal af Commissionen igiennemgaaes, og gives den endelige Form. Den forudseer, at denne Revision formodentligen ei kan bringes til Ende, i kortere Tid end et Aar.

Det forekommer Commissionen, at denne Tid er for lang, og derved vil meget forsinkes ei allene Bekiendtgjörelsen og Trykningen, af Bogstavet K, men endog af Bogstavet L, hvor Manuscriptet allerede ligger færdigt, men hvis Revision vel neppe vil kunne gaae hurtigere. Commissionen forbeholder sig at gjöre et nærmere Forslag om Maaden, hvorpaa Revisionsarbeidet hastigere kunde fremmes, dog saaledes, at i det hele og i de særskilte Bogstaver kan blive Enshed efter en uafvigelig Fremgangsmaade.

Redactionen af Bogstavet M er overdraget til Amanuensis *Molbech*. Amtmand *Mandix*, Committeret i det Kongelige Rentekammer, ordner Bogstavet R. Amanuensis *Devegge* Bogstavet S, og Adjunct

Werlauf Bogstavet T. Commissionen har af enhver af disse Redactører forlangt Indberretning, hvorvidt enhver har fremmet sit Arbeide.

Amanuensis *Molbeck* melder, at han med sit Arbeide ikkun er kommet til Ordet *Magt*, uagtet han havde lovet, at have det fuldendt ved indeværende Aars Begyndelse, og allerede derpaa imodtaget i Forskue 100 Rdlr. Han er derfor paamindet om, at fuldføre Bogstavet M til Udgangen af indeværende Aar.

Amtmand *Mandix* beretter, at han allerede har 100 Ark samlede af Manuscriptet til Bogstavet R, men at han har maattet standse Arbeidet noget, for at besørge en nye Udgave af hans Landvæsens Ret. Han har indsendt en Prøve, som er reenskreven og gaær til Ordet *Rask*. Commissionen er særdeles vel fornøiet med denne Prøve, og seer deraf, at Redactionen af Bogstavet R vil blive meget god. Man har tilskrevet Hr. Amtmand *Mandix*, takket ham for denne vellykkede Prøve, og tillige udbedet, at han vilde fortsætte sit Arbeide med Bogstavet R saa hastigt, som hans øvrige Embedsforretninger og andre Omstændigheder det tillod.

Amanuensis *Devegge* melder, at han ikke efter Önske har kunnet fremme de ham paalagte Arbeider, da et Tilstød af Blodstyrtning har gjort hans Helbred misligere end tilforn. Han har imidlertid tilendebragt et Tillæg til Anmærkningerne over Bogstavet K i *Hallagers nordiske Ordsamling*, og exciperet *Jessens Værk om Norge*, hvilke Arbeider han lover at indsende stykkeviis efter skeet Giennemsyn og Reenskrivning.

Adjunct og Bibliotheksecretair *Werlauf* beretter, at han, saavidt hans Tid tillader bestandigen samler til Redactionen af Bogstavet T med nye Ord. Han tilbyder sig ogsaa at bidrage til Opnaelsen af Commissionens Öiemeed med Excerptering, naar nogen Bog, helst gamle Skrivter, ham maatte opgives.

Samlingen af Materialierne til den Danske Ordbog er i det forløbne Aar betydeligen bleven forøget ved Excerpter og ved indsendte Bidrag. Da Modersmaalet ikke synes at have en tilstrækkelig Forraad af Ord i det philosophiske Sprog, har man ladet sig være magtpaaliggende at erholde Excerpter af philosophiske Skrivter. Til den Ende ere Ord uddragne saavel af *Tyge Røthes* som af Professor og Ridder *Treschows* Skrivter. Det *physiske oeconomicke medico-chirurgiske Bibliothek*, som er saa rig paa originale Afhandlinger i forskjellige Materier, har Commissionen troet at burde være en Gienstand for Excerptering. Denne er allerede begyndt, og giver et meget rigt Udbytte af gode og mærkelige Ord.

I Commissionens Indberetning for forrige Aar bemærkede den, at det er besluttet, at lade den Danske Ordbogs anden Deel excerptere. Den, til hvilken dette Arbeide var overdraget, har ei været saa virksom som man ønskede. Denne Excerptering er nu anfortroet til *Studiosus Stadfelt*, og af ham tilendebragt; han har og uddraget Ord af *Hertels Beskrivelse over Aarhuus Domkirke*, et Skrivt, som indeholder mange gamle danske Ord, endog i Bygningskunsten.

Studiosus Fyhn har excerpteret den gamle Oversættelse af *Terents*, *Falsters Oversættelse af Ovidii Klagebreve*, og *Fortsættelsen af det Danske Magazin*.

Studiosus Medicinæ Bruun, fordeelagtigen bekendt formedelst den ham ved Universitetet i det medicinske Fag tilkiendte Priis, har excerpteret Professor og Ridder *Schumachers Osteologie*, og er anmodet om at tilføie en kort Forklaring over hvert Ord.

Af de indkomne Bidrag bör især nævnes afdøde Conferentsraad *Jacobis*'s *Bemærkninger ved den Danske Ordbog*. Enhver som kiender *Jacobis* sine og luttrede Smag og hans fortrolige Bekiendtskab med Fædrenesproget, vil letteligen være overtødet om, at dette Haandskrivt

maa indeholde mange gode og vigtige Anmærkninger. Selskabet er den efterladte Enkefrue meget forbundet, at hun har villet skienke dette Manuscript til Selskabet.

Af andre Bidrag har Selskabet modtaget:

- 1) Fra Hr. *Ole Borch*, Sognepræst til Borup, Danske provindsiale Ord.
- 2) Fra Præsten til Edöen i Tronhiems Stift Hr. *Holck*, norske provindsiale Ord.
- 3) Fra Capellanen Hr. *Nannestad*, til Græsted i Meldalen en lignende Samling.
- 4) Fra Præsten Hr. *Gotaas* til Lyngens Præstegield i Finmarkens Amt, ligeledes provindsiale Ord.
- 5) Fra Sognpræsten til Waage Hr. *Collar*, Provst i Nordlandene Bidrag til den Danske Ordbog.

Hr. Professor *Thorlacius* har forskaffet en Samling af norske Ord, som fandtes i nogle haandskrevne Beretninger om Norge, tilhørende afgangne Etatsraad Jessens Bøe; ligeledes en Samling af provindsiale Ord, samlede af *Christian de Fine*, i Aaret 1743, og endeligen Excerpter af *Aals Afhandling om Jernmalmerne*, og *Oluf Lades Phrases* at bruge for Galskab, men ikke for Alvor.

Selskabet bevidner Commandeur og Ridder *Lövenörn* og Professor *Wad* sin Erkiendtlighed for den Redebonhed, hvormed de have forskaffet Oplysninger om tekniske Ord, Söevæsenet og Mineralogien vedkommende.

Professor og Ridder *Wiborg* har gjort et Forslag, angaaende til Selskabets Medlemmer at omsende et Slags Registratur eller et Register med rene Blade efter Bogstavernes Orden, med Anmodning, at enhver, som ved sine litterariske Arbejder maatte træffe paa eller finde sieldne, mærkværdige eller udtryksfulde Ord, vilde behage at ind-

tegne dem i det Register paa behörig Sted; og ved Aarets Udgang at sende dem til Ordbogs Commissionens Eftersyn og Afbenyttelse. Dette nyttige Forslag fandt Selskabets Bifald, og er blevet sat i Værk. Selskabet forventer af sine mange og kyndige Medlemmers Velvillighed og Virksomhed, at Ordbogen maae høste megen Frugt af dette Forslag og af denne gode Indretning.

VII. De af Selskabet fremsatte Priis-Opgaver for Aaret 1812.

1. *I den mathematiske Classe:*

Et Legeme af en cylindrisk Form, saasom en *Congrevisk Raket* eller *Ildpiil* drives under en vilkaarlig Vinkel med Horizonten af en udfarende Ildström og fölgeligen med en vedvarende Kraft. Ved den afbrændte Masse fotmindskes Legemet's Tyngde bestandigen. Der spørges: 1) Hvilken krum Linie eller Bane vil Legemet igiennemlöbe? 2) Hvilke Perturbationer i Banen kunde det foraarsage, om den brændende Masse ei afbrænder i parallele Lag, saaledes at den brændende Flade ei altid er perpendicular til Axelen, og hvorledes disse Perturbationer bedst kunde afhjelpes? 3) Da man for at frembringe en större Brandingsflade, er nödt til at bore Raketten, hvilken er da den fordeedlagtigste Danelse, som man bör give Boringen?

Selskabet önskede, at der og, om mueligt, maatte tages Hensyn til Luftens Modstand og Tryk; men om dette end ikke skeer, saa dog belönner Selskabet den bedste Besvarelse af ovenmeldte trende Poster.

Corpus, quod formam et figuram cylindri habet, veluti Pyrobolus Congrewii, sub qualibet elevatione aut sub quovis cum hori-

zonte angulo flammis ex eo continuo erumpentibus propellitur et projicitur. Cum combustione materiae, quæ igni pabulum præbet, pondus corporis minuatur, quæritur 1) Quænam curva vel trajectory a corpore isto describatur. 2) Si materies inflammabilis quam cylindrus continet, ita comburit, ut strata conflagrancia nec invicem parallela nec ad axim perpendicularia sint, quænam trajectory perturbationes exinde oriantur, et quomodo præveniri et emendari possint? 3) Cum necesse sit pyrobolos eum in finem perforare et excavare, ut major superficies flammæ offeratur. et vis ignis erumpentis augeatur, quæritur, quæ sit foraminis optima forma et figura?

In votis habet Societas, ut resistentia et pressio aeris quoque, si fieri possit, consideretur; nihilo tamen minus, etiamsi hoc desideraretur, tamen Societas præmium auctori deferet, qui tria supra nominata momenta optime et solide exposuerit.

2) *I den physiske Classe.*

Ved Planternes chemiske Undersøgelse have vi ikke samme Fordeel, som ved de uorganiske Legemers, at være i Besiddelse af en tilstrækkelig Mængde Prøvemidler (reagentia), ved hvis Hielp deres Bestanddele letteligen kunne skielnes. Vor Tidsalder, ellers saa rig paa chemiske Opfindelser, har i denne Henseende efterladt noget at ønske; thi deels mangle vi endnu Prøvemidler for mange Bestanddele, deels finde vi ved visse Prøvemidlers Anvendelse Overenstemmelse imellem Plantestoffer, hvis Enshed fra andre Sider ikke tilstrækkeligen er beviist. Selskabet ønsker derfor denne Gienstand paa nyt bragt i Undersøgelse, og fremstiller i den Anledning følgende Opgave: At udfinde chemiske Prøvemidler for Plantematerier, for hvilke vi endnu ingen have,

og nærmere at bestemme de Prøvemidler, hvis Brug er ubestemt og uvis

Selskabet indseer alt for vel Vanskeligheden af et sådant Arbejde til deraf at kræve en absolut Fuldstændighed. Det er derfor villig til at belønne det bedste indløbne Skrivt, naar det kun i nogen mærkelig Grad udvider vore Kundskaber om den forlangte Gienstand. I Særdeleshed ønsker Selskabet, at henvende Chemikernes Opmærksomhed paa Plantegifterne, hvortil de hidtil med for liden Omhyggelighed have søgt Prøvemidler, uagtet Gienstanden baade for sin videnskabelige Mærkværdighed, og for sin Nytte i Lægekunsten forienter den nøiagtigste Granskning.

In analysi vegetabilium chemica non æque ac in corporibus inorganicis explorandis sufficienti multitudine reagentium, ut dicuntur, instructi sumus, quibus diversæ eorum partes dignoscantur. Nostra ætas, inventorum chemicorum alioquin ferax, hoc respectu multa adhuc desideranda reliquit; nam partim multorum principiorum reagentia nobis omnino desunt, aliorum nondesunt ea quidem, sed tamen ejusmodi sunt, ut quorundam identitatem evincere videantur, quæ nullo alio argumento confirmata sit. Societas igitur novam hujus rei investigationem desiderat, ideoque sequens problema peritorum studiis commendat: invenire reagentia chemica eorum principiorum vegetabilium, quorum hucusque nulla cognita sunt; nec non accuratius definire ea, quorum usus adhuc vagus et incertus.

Societas difficultatem hujus operis perspiciens, plenam quæstionis solutionem minime postulat, sed optimam quamque ceteris præferendam præmio ornabit, si modo scientiam naturæ hac in parte aliquantum promoverit. Inprimis societas chemiæ peritos venenis vegetabilium intentos reddere cupit, quorum reagentia hucus-

que minus diligenter sunt investigata, quamquam eorum cognitio-
tum scientiæ naturalis tum artis salutaris vehementer intersit.

3. *I den historiske Classe.*

A.) For Aaret 1812.

At udvikle Agerdyrkingens oprindelige Tilstand og videre Frem-
gang i det hedenske Norden, og vise, hvad Indflydelse den har
havt paa de nordiske Landes Befolkning og Indvaanernes Cultur.
Explicentur agriculturæ origines et progressus in ethnico septen-
trione; ostendaturque, quam vim ea ad regiones boreales incolis
frequentandas et ad ingeniorum cultum ibidem spargendum ha-
buerit?

Dette Spørgsmaals Esknings Tid udløber ved Udgangen af Aa-
ret 1812.

B.) For Aaret 1813.

At samle og efter nøiagtigst Tidsfølge at ordne alle Efterretning-
er, der henhøre til Historien om de tegnende og de med dem
forbundene skionne Kunstens Opkomst og Fremgang i de danske
Stater indtil Aaret 1754.

Colligantur et ordine chronologico accurate disponentur omnes,
quæ habentur, relationes de historia delineatoriae aliarumque huic
adfinium bellarum artium, de initiis earundem et progressibus in
regionibus danicis usque ad annum 1754.

Eskningstiden for denne Opgave udløber med Udgangen af
Aaret 1813.

4. *I den philosophiske Classe.*

Gives der i sig selv nogen fast Grændse imellem Sædelærens og
Retslærens Pligter. Hvis da ingen skulde være, hvorledes lader
en saadan sig dog for den borgerlige Regierings Skyld, bedst
bestemme efter Folkenes Character, Tilstand og forskellige Frem-

gang i Sædelighed og Cultur? og hvorledes kan ved denne Pligternes Bestemmelse de Feil undgaaes, som ældere og nyere Lovgivere kan have begaaet, ved paa den ene Side at gribe ind i Sædelærens egentlige Gebet, eller paa den anden, ved at forbigaae andre Pligter, der ved den borgerlige Lovgivning nødvendig burde være bestemte.

Andantur certi fines, quibus discrimen officiorum ethicorum et juridicorum in se accurate definiri queant? Qvod si nulli sint hi fines, quomodo tamen civilis legislationis causa optime constitui possunt pro cujusque populi ingenio, conditione et vario in moribus artibusque liberalibus profectu? et qui licet in his officiis definiendis errores evitare, quos tum antiquiores tum recentiores legislatores forte commiserint, cum vel ex una parte in disciplinae moralis jura invaserunt, vel ex altera nonnulla officia prætermiserunt, quæ legibus civitatis omnino definita esse debuisent?

For Besvarelsen for enhver af disse Opgaver giver Selskabet en Belønning af sin Medaille i Guld af 50 Danske Ducaters Værdie, naar det befinder Svaret at være grundigt, tilstrækkelig og fyldestgiørende efter de i dette Programma øgvide Spørgsmaalets Betingelser. Selskabet indbyder alle Lærde og Sagkyndige (Selskabets egne i de Danske Stater boende Medlemmer undtagne) til at besvare disse Opgaver. Afhandlingerne kan skrives i det latinske, franske, engelske, tyske, svenske og danske Sprog uden Navn, men med Motto eller Devise, hvilken tillige skrives paa en forsejlet Seddel, der indeholder Forfatterens fulde Navn, Stand, Embede og Opholdssted.

Priiseskningen for disse Opgaver, (det historiske Spørgsmaal B undtagen) maae indsendes til Selskabets Secretair, Etatsraad og Pro-

fessor *Thomas Bugge*, Ridder af Dannebrogen, inden Udgangen af Aaret 1812.

VIII. Priisopgaver efter de Thottiske og Classenske testamentariske Dispositioner.

Afgangne Geheimeraad og Statsminister *Grev Otto Thott*, Ridder af Elephanten, og Generalmajor *Classen*, Storkors af Dannebrog, have til Selskabet skienket Kapitaler, af hvis Renter aarligen skal udsættes Priis - Spørgsmaale. Derom har Selskabet i Aaret 1800 udgivet et særskilt Programma, indeholdende 21 Opgaver, som vedkomme den practiske Mechanik, Agerdyrkningen, Skovvæsenet og andre Landhuusholdningens Grene. Nogle af disse Spørgsmaale ere imidlertid blevne besvarede og Belønninger derfor uddeelte. Andre af disse Opgaver ere ligeledes fremsatte af Landhuusholdnings-Selskabet, og blive altsaa her overflodige. Af disse Aarsager gjælder ovenmeldte i 1800 udgivne Programma nu ei længere; men de Opgaver, som Selskabet nu udsætter efter de Thottiske og Classenske Testamenter, ere følgende; og da Erindringen om disse Opgaver aarligen i Selskabets Præmielister fornyes, forventes, at de desto snarere og vissere ville blive besvarede.

Det Thottiske Legatum.

1. Under hvilke Omstændigheder befordres Væxten af de bekiendte og skadelige Huussyampe paa Bielker og Bræder i Bygninger? Hvorledes forhindres de fra at fremkomme? Og paa hvad Maade udryddes de af Huse, som allerede deraf ere angrebne?

Endskiönt flere Midler allerede ere bekiendte imod dette Onde, ønsker dog Selskabet, at der maatte udfindes endnu bedre og virksommere end de hidtil anpriiste. Sagen er vigtig for Danmark, men især for Norge, hvor hele Huse ödelægges af en Svamp, der kal-

des Sop. Man venter især derfra at erholde vigtige Erfaringer, hvorledes dette Onde kan forebygges og afhielpes.

For dette Spørgsmaals Besvarelse, udsættes en Belønning af 50 Rdlr.

2. Med hvilken Fordeel kan Gulerødder hos os dyrkes i det store til Føde for Huusdyr? Og hvilken Indflydelse har denne Føde paa disse Dyr, til Exempel paa Koens Melk, Smør og Ost?

Forfatteren maatte ved sammenlignende Forsøg give en nøiagtig Beregning saavel over Bekostningerne ved deres Dyrkning, som om deres Værd i Forhold til andet Foder. De bekiendte engelske Annaler af Young give paa flere Steder Efterretning om den rigtigste Dyrkningsmaade, og Anledning til, hvorledes saadanne Beregninger bedst giøres. Selskabet udsætter derfor en Belønning af 100 Rdlr.

3. Da Spelten (*Triticum Spelta*), den polske Hvede (*Triticum polonicum*) og andre Arter og Afarter af denne Kornsort dyrkes i andre Lande med større Fordeel end vor almindelige Sommer- og Vinterhvede, saa spørges, hvilke ere de Arter og Afarter af Hvede, som kunde dyrkes hos os med størst Fordeel, med Hensyn til Egnenes og Jordbundens Forskiellighed?

Forsøgene maatte med enhver Hvede-Art være anstillede paa et Stykke Land ei mindre end en halv Tønde eller 7000 Quadratalen. Tilføjede med Besvarelsen maatte indsendes Prøver og tørrede Exemplarer af de Hvedesorter, med hvilke man havde anstillet Forsøgene. Selskabet udlover derfor en Belønning af 200 Rdlr.

4. Da det for Speltens Dyrkning er en ikke ubetydelig Hindring, at man mangler bekvemme Indretninger til dens Afskalling; saa spørges, hvorledes skal en Speltmølle paa den bedste Maade være indrettet?

Möllens Construction maatte ved en tydelig Tegning eller ved en god Model forklares, og tillige indsendes Prøver af den paa en saadan Mølle afskallede Spelt. Selskabet giver derfor en Belønning af 100 Rdlr.

5. Hvilke Arter og Afarter af Havre ere de fordeelagtigste for de danske Provindser efter deres Beliggenhed og Jordbund?

Forsøgene maatte ei anstilles paa mindre Strækninger end en halv Tönde Land; og med Besvarelsen maatte følge Prøver og tørrede Exemplarer af de forsøgte Arter, og tillige giøres nøiagtig Beregning over deres Værd i Forhold til den almindelige Havre. Dette Spørgsmaals Besvarelse belønnes med 100 Rdlr.

Det Classenske Legat.

1. Hvilke ere de skadeligste Arter af Ukrud, som findes iblant Sæden i Dannemark eller Norge, og hvorledes udryddes de paa den sikkerste Maade og med den mindste Bekostning?

I Besvarelsen maatte gives rigtige, men korte Beskrivelser over Planterne tilligemed deres botaniske og provinciale Navne. For den bedste Afhandling herom udsættes en Belønning af 100 Rdlr.

2. For den bedste Indretning af Seletöi, hvorved Hesten og Studen, uden at trykkes og beskadiges, kunde trække lettest og med størst Virkning, udsættes en Belønning af 100 Rdlr.

Man ønsker, at Forfatteren vil have Hensyn saavel til Seletöiets Indretning ved Landbrug, saasom ved Plove, Harver, Tromler, Höstvogne m. v., som og til Indretningen heraf ved sværere Arbeide, saasom ved Lastvogne, Steenvogne, Kanoner o. s. v.

Selskabet vil belønne Afhandlinger, som kun have beskæftiget sig med at forbedre Seletöier til enkelt Brug, saasom til Plove, Lastvogne, Kanoner o. s. v., i Forhold til Vigtigheden af den foreslaagne Forbedring. Ligeledes vil det og belønne dem, som ikkun

have taget Hensyn til Seletöier til Stude, alt i Forhold til Forslagets Nytte.

3. Efter Forsög, anstillede saavel andensteds som her, er det befundet, at man kan sprænge Stene og svære Træstammer, uden at nedstampe Krudtet, hvilket Arbeide er forbundet med nogen Fare, og uden at nedstampe Leer eller andet oven paa Krudtet. Det er ved Erfaring beviist, at Krudtet giör sin fulde Virkning, naar Svoveltraaden blot gaaer igiennem löst Sand. Efter denne Maade kan man lade let, hurtigen og uden mindste Fare. Da Stenens Boring er langsom og kostbar, saa spørges, om der ei kan findes en lettere, hurtigere og mindre bekostelig Maade til Steenboring end den hidtil brugelige?

Forfatteren maatte omstændeligen beskrive den Maade, paa hvilken han har boret Huller af en given Diameter og Dybde. Tiden og Omkostningerne maatte anføres, og Sammenligning imellem den ældre og nye Borings Maade anstilles. Selskabet belønner denne Opfindelse med 50 Rdlr.

4. Da Jordkrebs ere til saa meget større Skade i Hauger, som de saa hyppigen formere sig, saa spørges, hvorledes de paa den sikkerste og bedste Maade og i den korteste Tid kan udryddes?

Forfatteren maa omstændeligen beskrive sin Udrydningsmaade, og bevise dens Paalidelighed ved virkelige og paa flere Steder anstillede Forsög. Selskabet giver derfor en Belöhuing af 50 Rdlr.

5. Den nyttigste og bedste Maskines Opfindelse eller Forbedring, som med Fordeel kan anvendes i Agerbruget, Fabriker eller Bergværker i Kongens europæiske Stater, vil Selskabet belønne med 100 til 200 Rdlr. i Forhold til Opfindelsens eller Forbedringens Vigtighed.

Afhandlingen maatte geleides med Tegning eller Model. Selskabet bemærker, at de Opfindelser eller Forbedringer, som ere udførte i det store, og ved Brug og Erfaring bekræftede, ville fortiene Fortrin for blotte Ideer til Opfindelser og Forbedringer, med mindre disse skulde være særdeles vigtige, og have en megst høi Grad af Rimelighed for sig, at man ei kan tvivle om, at jo den tilsigtede Virkning vil opnaaes.

Selskabet indbyder alle Sagkyndige (dets nærværende Medlemmer allene undtagne) at indkomme med fuldstændige og paa Erfaring grundede Svar paa disse ovenstaaende og efter det Thottiske og Classenske Legater udsatte Priisopgaver. Istedet for at nævne sig, vilde de Æskende skrive deres Navn, Embede og Opholdssted i en forseglet Seddel med paategnet Devise, hvilken tillige maae findes paa Afhandlingen.

Disse Priisæskninger maae indsendes til Selskabets Secretair inden Udgangen af Aaret 1812.

Alt ovenstaaende bekiendtgjøres efter Selskabets Beslutning i dets Möde den 12 Julii 1811.

Thomas Bugge,
Selskabets Secretair.

Kiöbenhavn, 1811.

Trykt hos Sebastian Popp, Bogtrykker og Skrivtstöber.

Afsluttende med alle de tilhørende Medlemmer af
 Selskabet, og det er af den Art, som er nævnt i den
 første af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 anden af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 tredje af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 fjerde af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 femte af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 sjette af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 syvende af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 åbte af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den

afsluttende med alle de tilhørende Medlemmer af
 Selskabet, og det er af den Art, som er nævnt i den
 første af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 anden af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 tredje af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 fjerde af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 femte af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 sjette af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 syvende af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 åbte af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den

Denne Erklæring er indsendt til Selskabets Sekretær
 den 14de Junii 1811.

Thomas Ruge,
 Selskabets Sekretær.

København, 1811.

Taktis hos Sebastian Popp, Bogtrykker og Skrivemester, med
 alle de tilhørende Medlemmer af Selskabet, og det er af den Art, som er nævnt i den
 første af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 anden af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 tredje af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 fjerde af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 femte af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 sjette af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 syvende af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den
 åbte af de ovennævnte Paragraffer, og som er nævnt i den